

หลักจริยธรรมกับการพัฒนาสังคม

Ethics and social development

อัญธิษฐา อักษรศรี, วันชัย แสงสุวรรณ, ภูริภัทร ห้วยหงษ์ทอง และพัทธนันฎพร พิพิธวรโกศล

Auntittha Aksrongsri, Wanchai Saengsuwan, Phuriphat Huayhongthong,

Patthananporn Phiphitwaraphokin

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Thailand

Auntittha05@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักจริยธรรมกับการพัฒนาสังคม จริยธรรมไม่สามารถแยกจากศีลธรรม ศีลธรรมเป็นหลักคำสอนที่ว่าด้วยความประพฤติชอบ ส่วนจริยธรรมหลักแห่งความประพฤติดีประพฤติชอบอันวางรากฐานอยู่บนหลักคำสอนของศาสนา ปรัชญาและขนบธรรมเนียมประเพณีจริยธรรมในฐานะที่เป็นระบบ อันมีศีลธรรมเป็นส่วนประกอบสำคัญ ปรัชญา ค่านิยม ตลอดจนธรรมเนียมประเพณีเข้ามาเกี่ยวข้อง คุณธรรม จริยธรรม สองคำนี้เป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกันในด้านคุณงามความดี

ผลการศึกษาพบว่า จริยธรรมคือความประพฤติที่ถูกต้องดีงามทั้งกายและวาจา สมควรที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้ตนเองและคนในสังคมรอบข้างมีความสุข สงบ เยือกเย็น จริยธรรมเป็นเรื่องของการฝึกนิสัยที่ดี โดยกระทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย ผู้มีความประพฤติดีงามอย่างแท้จริงจะต้องเป็นผู้มีความรู้สึกในด้านดีอยู่ตลอดเวลา คือ มี “คุณธรรม” อยู่ในจิตใจหรืออาจกล่าวได้ว่าจริยธรรมเป็นเรื่องของการประพฤติปฏิบัติเป็นพฤติกรรมภายนอก ส่วนคุณธรรมเป็นสภาพคุณงามความดีภายในจิตใจ ซึ่งทั้งสองส่วนต้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน พฤติกรรมของคนที่แสดงออกมาทั้งทางกายและวาจา นั้น ย่อมเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์และเป็นไปตามความรู้สึกนึกคิดทางจิตใจและสติปัญญา การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลจึงต้องพัฒนาทั้ง 3 ด้าน ควบคู่กันไป คือ การพัฒนา ด้านสติปัญญา ด้านจิตใจ และด้านพฤติกรรม

คำสำคัญ: จริยธรรม, การพัฒนา, สังคม

Abstract

This academic article aims to study ethics and social development. Ethics cannot be separated from morality. Morality is the doctrine of right conduct. As for the main ethics of good behavior, the foundation is based on the doctrines of religion. Philosophy and Ethical Traditions as a System The morality is an important component, philosophy, values, and traditions involved. Morality, ethics, these two words are words that are related in terms of goodness.

The study found that Ethics is the right behavior both physically and verbally. It is appropriate for a person to behave To make yourself and the people in the society around you happy, peaceful, cool, ethical is a matter of practicing good habits. by doing it continuously and consistently until it becomes a habit Those who truly have good behavior must always have good feelings, that is, have "virtue" in their minds, or it can be said that ethics is a matter of conduct as an external behavior. Morality is the state of goodness within the mind. which both parts must be related to each other Behavior of people that are expressed both physically and verbally. It is related and in accordance with mental and intellectual feelings. Moral and ethical development of a person must be developed in 3 aspects concurrently, namely, intellectual, mental and behavioral development.

Keywords: Ethics, Development, Society

บทนำ

จริยธรรมคือ ความสำนึก หรือความประพฤติที่พึงงามเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและสังคมคำว่า “จริยธรรม” แยกออกเป็น จริย + ธรรม ซึ่งคำว่า จริย หมายถึง ความประพฤติหรือกิจที่ควรประพฤติ ส่วนคำว่า ธรรม มีความหมายหลายประการ เช่น คุณความดี, หลักคำสอนของศาสนา, หลักปฏิบัติ เมื่อนำคำทั้งสองมารวมกันเป็น “จริยธรรม” จึงมีความหมายตามตัวอักษรว่า “หลักแห่งความประพฤติ” หรือ “แนวทางการประพฤติ” จริยธรรม เป็นสิ่งที่ควรประพฤติ มีที่มาจากบทบัญญัติหรือคำสั่งสอนของศาสนา หรือใครก็ได้ที่เป็นผู้มีจริยธรรม และได้รับความเคารพนับถือมาแล้วคำว่า “คุณธรรมจริยธรรม” เป็นคำที่คนส่วนใหญ่จะกล่าวควบคู่กันเสมอ จนทำให้เข้าใจผิดได้ว่า คำทั้งสองคำมีความหมายอย่างเดียวกันหรือมีความหมายเหมือนกันแท้ที่จริงแล้วคำว่า “คุณธรรม” กับคำว่า “จริยธรรม” เป็นคำแยกออกได้ 2 คำ และมีความหมายแตกต่างกันคำว่า “คุณ” แปลว่า ความดี เป็นคำที่มีความหมายเป็นทางนามธรรม ส่วนคำว่า “จริย” แปลว่า ความประพฤติกิจที่ควรประพฤติเป็นคำที่มีความหมายทางรูปธรรม ดังนั้น จึงควรที่ผู้บริหารจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของคำสองคำนี้ให้ถ่องแท้ก่อน

คุณธรรมจริยธรรมนับว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญของคนทุกคนและทุกวิชาชีพ หากบุคคลใดหรือวิชาชีพใดไม่มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักยึดเบื้องต้นแล้วก็ยากที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จแห่งตนและแห่งวิชาชีพนั้นๆ ที่ยิ่งกว่านั้นก็คือการขาดคุณธรรมจริยธรรมทั้งในส่วนบุคคลและในวิชาชีพ อาจมีผลร้ายต่อตนเอง สังคมและวงการวิชาชีพในอนาคตได้อีกด้วย ดังจะพบเห็นได้จากการเกิดวิกฤติศรัทธาในวิชาชีพหลายแขนงในปัจจุบัน ทั้งวงการวิชาชีพครู แพทย์ ตำรวจ ทหาร นักการเมืองการปกครอง ฯลฯ จึงมีคำกล่าวว่าเราไม่สามารถสร้างครู ดีบนพื้นฐานของคนไม่ดี และไม่สามารถสร้างแพทย์ ตำรวจ ทหารและนักการเมืองที่ดี ถ้าบุคคลเหล่านั้นมีพื้นฐานทางนิสัยและความประพฤติที่ไม่ดี

จริยธรรม (Ethics) เป็นหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่กำหนดให้กับพฤติกรรมและการกระทำของบุคคลในสังคม ศีลธรรมที่ถูกต้องและในทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามจริยธรรมส่วนใหญ่จะช่วยให้ความเข้าใจในความคิดและความรู้สึกของผู้อื่นและสังคมโดยรอบ จริยธรรมมักเกี่ยวข้องกับการพิจารณาและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ตั้งแต่การกระทำที่เล็กน้อยในชีวิตประจำวันไปจนถึงกรณีที่เกี่ยวข้องกับสังคมและโลกใบนี้ในทางกว้างขวาง หลักธรรมาภิบาลส่วนใหญ่จะถูกกำหนดโดยสัญญาธรรมและค่านิยมที่เป็นที่ยอมรับในสังคม การยึดถือจริยธรรมช่วยให้มนุษย์สามารถเคลื่อนไหวและดำเนินชีวิตอย่างยุติธรรมและเสมอภาคกับผู้อื่น ศีลธรรมส่วนใหญ่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดความถูกต้องของการกระทำและชีวิตของคนเราในทุก ๆ ด้านการยึดถือหลักจริยธรรมที่ดีทำให้สังคมมีความสุขและความเจริญรุ่งเรือง เนื่องจากมนุษย์มีพฤติกรรมที่คำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของผู้อื่น และยึดถือหลักจริยธรรมที่เสียสละจะช่วยกันสร้างสังคมที่เป็นสิ่งที่ดีต่อตนเองและคนรอบข้าง

ความหมายของจริยธรรม

ความหมายของคำว่า “จริยธรรม” หมายถึงหลักและหลักการที่เกี่ยวข้องกับความถูกต้องและความชอบธรรมในการกระทำ และการปฏิบัติตามมารยาทที่ถูกต้องตามความรู้สึกในสัมผัสหรือจิตใจ หรือจะกล่าวในคำอื่นคือความถูกต้องและความยุติธรรมในพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายระบบมาตรฐาน คุณธรรมและค่านิยมที่รับรู้กันในสังคมหลักจริยธรรมมีความสำคัญอย่างมากในการกำหนดทั้งมาตรฐานในการทำงาน มาตรฐานในการจัดการความขัดแย้ง และความสอดคล้องกันของกฎหมายในสังคม มันเป็นพื้นฐานสำหรับความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีในการมีส่วนร่วมในสังคมและชุมชน เพื่อสร้างสังคมที่เป็นสิริมงคลและยั่งยืน จริยธรรมเกี่ยวข้องกับหลากหลายด้านของชีวิตความเป็นมนุษย์ รวมถึงการมีมาตรฐานของการปฏิบัติตามกฎหมายที่ดีการรู้จักคำว่า “เหตุผล” และ “คุณธรรม” การมีความรับผิดชอบต่องานของตนเองและต่อสังคมความเอาใจใส่กันและกันความซื่อสัตย์ และความเท่าเทียมทางสังคมทั้งนี้ทำให้คนสามารถมีชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสันติสำหรับ โดยระบบค่านิยมและจริยธรรมที่รับรู้ในสังคมอาจแตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมและสภาพความเป็นอยู่ของแต่ละสังคมและชุมชนด้วยกัน แต่หลักจริยธรรมนั้นยังคงเป็นเกณฑ์และประเด็นที่สำคัญในการพัฒนาสังคมที่มีความสุขและสงบสุขของมนุษย์ทุกคน

จริยธรรม (Ethics) มีที่มาจากคำว่า “จริยะ” หรือ “จริยา” หมายถึง ความประพฤติ การปฏิบัติ พฤติกรรมการแสดงออก ส่วนคำว่า “ธรรม” หมายถึง หน้าที่ที่คนในสังคมต้องปฏิบัติอันเกี่ยวข้องกับความถูกต้องดีงามที่คนในสังคมประพฤติ ผู้เขียนจึงได้รวบรวมความหมายของนักวิชาการและเอกสารทางวิชาการที่ได้ให้ความหมายของจริยธรรม ไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2552 (2552) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง หลักธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ในหมู่คณะ ศีลธรรม กฎศีลธรรม .ซึ่งพระราชวรมุนี (2528) ได้อธิบายความหมายของจริยธรรมไว้ว่า หมายถึง การดำเนินชีวิต ความเป็นอยู่ การยังชีวิตให้เป็นไป การครองชีวิต การใช้ชีวิต การเคลื่อนไหวของชีวิตทุกแง่มุม ทุกด้าน ทุกระดับ ทางกายวาจาใจ ทั้งด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านอารมณ์ ด้านจิตใจ ด้านปัญญา อย่างถูกต้อง (พระราชวรมุนี, 2528) จริยธรรม หมายถึง หลักแห่งความประพฤติ หรือแนวทางการปฏิบัติให้เป็นคนดีเพื่อประโยชน์สุขของตนและส่วนรวม (พระเมธีธรรมาภรณ์ 2534) โดยหลักจริยธรรมว่า เป็นหลักแห่งความประพฤติที่พึงงามสำหรับทุกคนในสังคม ถ้าเป็นข้อประพฤติที่มีศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้อง เรียกว่า ศีลธรรม ทั้งนี้ มิได้อิงแต่หลักศาสนาแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงขนบธรรมเนียม ประเพณีที่พึงงามของสังคมด้วยพระเมธีธรรมาภรณ์ (2538:15-16) จริยธรรม หมายถึง ประมวลกฎเกณฑ์ความประพฤติของคน (กิริติ บุญเจือ, 2538) จริยธรรม หมายถึง ระบบการกระทำความดี ละเว้นความชั่วรวมทั้งสาเหตุที่บุคคลจะกระทำหรือไม่กระทำและผลของการกระทำหรือไม่กระทำนั้น ตลอดจนกระบวนการเกิดและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเหล่านั้นด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2539) จริยธรรม หมายถึง ธรรมชาติหรือหลักธรรมที่บุคคลควรประพฤติ จัดว่าเป็นคุณธรรมที่แสดงออกทางกายที่ดีงาม (บุญมี แท่นแก้ว (2541) คุณธรรมเป็น ภาพของจิตใจกล่าวคือคุณสมบัติที่เสริมสร้างจิตใจให้ดีงาม ให้เป็นจิตใจที่สูง ประณีตและประเสริฐ เช่น เมตตา คือ ความรักปรารถนาดี เป็นมิตร อยากให้ผู้อื่นมีความสุข กรุณา คือ ความสงสารอยากช่วยเหลือผู้อื่นมีความสุข มุทิตา คือ ความพลอยยินดีพร้อมที่จะส่งเสริมสนับสนุนผู้ที่ประสบความสำเร็จให้มีความสุขหรือก้าวหน้าในการทำสิ่งที่ดีงาม อุเบกขา คือ การวางตัววางใจเป็นกลาง เพื่อรักษารธรรมเมื่อผู้อื่นควรจะต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของเขาตามเหตุและผลจากะ คือ ความมีน้ำใจเสียสละเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เห็นแก่ตัว (พระธรรมปิฎก (ป.อ.ยุตโต) (2540: 14)

หลักจริยศาสตร์คุณธรรม คือ อุปนิสัยอันดีงามซึ่งสั่งสมอยู่ในดวงจิต อุปนิสัยอันนี้ได้มาจากการพยายามและความประพฤติติดต่อกันมาเป็นเวลานาน... คุณธรรมสัมพันธ์กับหน้าที่อย่างมาก เพราะการทำหน้าที่จนเป็นนิสัย จะกลายเป็นอุปนิสัยอันดีงามที่สั่งสมในดวงจิตเป็นบารมี มีลักษณะอย่างเดียวกันนี้ ถ้าเป็นฝ่ายชั่ว เรียกว่า “อาสวะ” คือ กิเลสที่หมักหมมในดวงจิต ย่อมจิตให้เศร้าหมองเกราะกรังด้วยความช้วนานาประการกลายเป็นสันดานชั่ว ทำให้แก้ไขยากสอนยาก กล่าวโดยสรุป คุณธรรมคือความกล้าเลิศแห่งอุปนิสัยซึ่งเป็นผลของการกระทำหน้าที่จนกลายเป็นนิสัยนั่นเอง (วคิน อินทสระ, 2541: 106,113)

ความสำคัญของจริยธรรม

ความสำคัญของจริยธรรมเกี่ยวข้องกับหลากหลายด้านของชีวิตมนุษย์ มันเป็นฐานที่สำคัญในการกำหนดค่านิยมและมาตรฐานที่ดีในการดำเนินชีวิตที่เป็นสิริมงคลและยั่งยืน นี่คือนิยามที่จริยธรรมมีความสำคัญอย่างยิ่ง

1. ความเป็นมนุษย์ จริยธรรมช่วยให้เราเห็นว่าเราเป็นมนุษย์ที่สามารถคิด รู้สึก และมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของเราและผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น มันเน้นความเห็นอกเห็นใจต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมที่เราอาศัยอยู่ และส่งเสริมให้เราพึงสุจริตและความซื่อสัตย์ในกิจกรรมที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของเราเสมอ

2. ความสามารถในการตัดสินใจ จริยธรรมช่วยส่งเสริมความสามารถในการตัดสินใจที่ถูกต้องและคิดอย่างเหมาะสมในสิ่งที่ต้องการทำ โดยเน้นให้คิดในแง่ของความยุติธรรมและผลที่ส่งผลต่อตนเองและสิ่งที่คุณรักในสังคม

3. สัมพันธภาพในสังคม: จริยธรรมเป็นฐานสำคัญในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีในสังคม มันเน้นความเอาใจใส่กันและกัน การยอมรับความแตกต่างของกันและกันและการกำหนดความสัมพันธ์ที่มีความเสถียรในสังคม

4. การดำเนินชีวิตที่มีความสุข ความซื่อสัตย์และความยุติธรรมช่วยสร้างความสุขในชีวิต การปฏิบัติตามจริยธรรมช่วยลดความขัดแย้งและความไม่สงบในสังคม ทำให้มนุษย์สามารถดำเนินชีวิตในสภาพแวดล้อมที่เป็นสิริมงคลและมีความสุข

5. การสร้างสัมพันธภาพในองค์กรและธุรกิจ: ในองค์กรและธุรกิจ จริยธรรมเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการสร้างสัมพันธภาพและความไว้วางใจของพนักงาน มันสร้างแรงจูงใจให้ทำงานด้วยความยุติธรรมและความซื่อสัตย์ ซึ่งนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าและความสำเร็จในองค์กร

6. ความสัมพันธ์ที่มีความเสถียร จริยธรรมช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่มีความเสถียรในครอบครัว สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างคน มันเสริมสร้างความเชื่อในความซื่อสัตย์และความสัมพันธ์ที่แข็งแกร่งที่เมื่อนำไปสู่ความสุขและความพึงพอใจ

7. ความยุติธรรมในการบริโภค จริยธรรมช่วยส่งเสริมการบริโภคที่มีความยุติธรรม

จริยธรรมมีความสำคัญสำหรับเป็นแนวทางแห่งความประพฤติปฏิบัติสำหรับตนเองและสังคมโดยรวม ซึ่งเมื่อบุคคลได้นำมาปฏิบัติแล้ว ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์สุข มีความสงบและเจริญก้าวหน้า องค์การใดหรือหมู่คณะใด ได้ประพฤติปฏิบัติในหลักของจริยธรรมแล้ว ย่อมเป็นสังคมแห่งอารยะ คือ สังคมแห่งผู้เจริญอย่างแท้จริง โดยมีผู้กล่าวถึงความสำคัญของจริยธรรม ไว้ดังนี้

1. จริยธรรมเป็นรากฐานอันสำคัญแห่งความเจริญรุ่งเรือง ความมั่นคงและความสงบสุขของปัจเจกชน สังคมและประเทศชาติอย่างยิ่ง รัฐควรส่งเสริมประชาชนให้มีจริยธรรมเป็นอันดับแรก เพื่อให้เป็นแกนกลางของการพัฒนาด้านอื่นๆ ทั้งเศรษฐกิจ การศึกษา การเมืองการปกครอง ฯลฯ การพัฒนาที่ขาดจริยธรรมเป็นหลักยิ่งย่อมเกิดผลร้ายมากกว่าดี เพราะผู้มีความรู้แต่ขาดคุณธรรม ย่อมก่อให้เกิดความเสื่อมเสียได้มากกว่าผู้

ด้อยความรู้ โดยท่านกล่าวว่า “ ผู้มีความรู้แต่ไม่รู้วิธีที่จะประพฤติตน ย่อมก่อให้เกิดความเสื่อมเสียได้มากกว่าผู้มีความรู้่น้อย ถ้าเปรียบเทียบรู้เหมือนดิน จริยธรรมย่อมเป็นเหมือนน้ำ ดินที่ไม่มีน้ำยึดเหนี่ยวเกาะกุมย่อมเป็นฝุ่นละอองให้ความรำคาญมากกว่าให้ประโยชน์ คนที่มีความรู้แต่ไม่มีจริยธรรมจึงมักเป็นคนที่ก่อความรำคาญหรือเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่นอยู่เนืองๆ”

2. การพัฒนาบ้านเมือง ต้องพัฒนาจิตใจคนก่อน หรืออย่างน้อยก็ให้พร้อมๆไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาวิชาการอื่น ๆ เพราะการพัฒนาที่ไม่มีจริยธรรมเป็นแกนนำนั้นจะสูญเปล่าและเกิดผลเสียเป็นอันมากทำให้บุคคลลุ่มหลงในวัตถุและอบายมุข การที่เศรษฐกิจต้องเสื่อมโทรม ประชาชนทุกข์ยาก เพราะคนในสังคมละเลยจริยธรรม กอบโกยทรัพย์สินเป็นประโยชน์ส่วนตัวมากเกินไปขาดความเมตตาปราณี แล้งน้ำใจ ในการดำเนินชีวิตซึ่งกันและกัน

3. จริยธรรม มิได้หมายถึง การถือศีล กินเพล เข้าวัดฟังธรรม จำศีลภาวนา โดยไม่ช่วยเหลือทำประโยชน์ให้แก่สังคม แต่จริยธรรมหมายถึงความประพฤติ การกระทำและความคิดที่ถูกต้องเหมาะสมการทำหน้าที่ของตนอย่างถูกต้องสมบูรณ์ เว้นสิ่งควรเว้น ทำสิ่งควรทำ ด้วยความฉลาดรอบคอบ รู้เหตุรู้ผลถูกต้องตามกาลเทศะและบุคคล ดังนั้นจะเห็นว่าจริยธรรมจึงจำเป็นและมีคุณค่าสำหรับทุกคนในทุกวิชาชีพทุกสังคม สังคมจะอยู่รอดด้วยจริยธรรม

4. การทุจริต คดโกง การเบียดเบียนกันในรูปแบบต่าง ๆ อันเป็นเหตุให้สังคมเสื่อมโทรม มีสาเหตุมาจากการขาดจริยธรรมของคนในสังคม ทรัพยากรธรรมชาติในโลกนี้น่าจะพอเลี้ยงชาวโลกไปได้อีกนาน ถ้าชาวโลกช่วยกันละทิ้งความละโมภโลภมาก แล้วมามีชีวิตอยู่อย่างเรียบง่าย ช่วยกันสร้างสรรค์สังคม ยึดเอาจริยธรรมเป็นทางดำเนินชีวิต ไม่ใช่ยึดเอาลาภยศความมีหน้ามีตาในสังคมเป็นจุดหมาย ถ้าสิ่งนั้นจะเกิดขึ้นก็ถือเป็นเพียงผลพลอยได้และนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการประพฤติดุธรรม เช่น อาศัยลาภผลเป็นเครื่องมือในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อาศัยยศและความมีหน้ามีเกียรติในสังคมเป็นเครื่องมือในการจูงใจคนผู้เคารพนับถือเข้าหาธรรม

5. จริยธรรมสอนให้เราเลิกดูหมิ่นกดขี่คนจน ให้เอาใจใส่ดูแลเอื้ออาทรต่อผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นบุพการีของชาติ สอนให้เราถ่อมตัวเพื่อเข้าหากันได้ดีกับคนทั้งหลาย และไม่วางโตโอหังอวดดีหรือก้าวร้าวผู้อื่น สอนให้เราลดทิฐิมานะลงให้มาก ๆ เพื่อจะได้มองเห็นสิ่งต่าง ๆ ตามความจริงไม่หลงสำคัญตัวว่ารู้ดีกว่า มีความสามารถกว่าใคร ผู้นำที่มีจริยธรรมสูงย่อมเป็นที่เคารพกราบไหว้ของทั้งหลายได้อย่างสนิทใจ เราควรเลือกผู้นำที่สามารถนำความสงบสุขทางใจมาสู่มวลชนได้ด้วย เพื่อสันติสุขจะเกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอก ความแข็งแกร่งทางกายกำลังทรัพย์และอาวุธนั้น ถ้าปราศจากความแข็งแกร่งทางจริยธรรมเสียแล้ว บุคคลหรือประเทศชาติจะมั่นคงอยู่ได้ไม่นาน สังคมที่เจริญมั่นคงต้องมีจริยธรรมเป็นเครื่องรับรอบหรือเป็นแกนกลางเหมือนถนนที่มั่นคงหรือตึกที่แข็งแรง เขาใช้คอนกรีตเสริมเหล็กแม้เหล็กจะไม่ปรากฏออกมาให้เห็นภายนอกแต่มีความสำคัญอยู่ภายในนายช่างย่อมรู้ดี ทำนองเดียวกันกับบัณฑิตย่อมมองเห็นอย่างแจ่มแจ้งว่าจริยธรรมมีความสำคัญในสังคมเพียงใด (วคิน อินทสระ, 2541:6-9)

ความสำคัญของจริยธรรมไม่สามารถมองข้ามได้ เนื่องจากเป็นหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับความคิดและพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีผลต่อตนเองและสังคมโดยรอบ นี่คือความสำคัญของจริยธรรม

1. กำหนดมาตรฐานที่ดี จริยธรรมเป็นการกำหนดมาตรฐานและกฎเกณฑ์ในการพฤติกรรมที่ดีและเหมาะสม ช่วยกำหนดเสาหลักในการแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องและสร้างสิ่งที่ดีในสังคม มันช่วยให้เราทราบว่าควรทำอะไรและไม่ควรทำอะไรในชีวิตของเราและช่วยเกิดกระบวนการคิดให้เกิดเป็นที่ยอมรับที่ดีในสังคม

2. สร้างความสัมพันธ์ที่ดี จริยธรรมช่วยให้เราเข้าใจและเคารพความคิดและความรู้สึกของผู้อื่น สัมพันธ์ที่มีพฤติกรรมที่ถูกต้องตามจริยธรรมมีโอกาที่จะเป็นความสัมพันธ์ที่สุขสบายและเสถียร การยึดถือจริยธรรมช่วยลดความขัดแย้งและเรียนรู้จากกันและกัน

3. สร้างความนับถือและความน่าเชื่อถือ ผู้ที่ยึดถือค่านิยมและจริยธรรมมักจะได้รับความนับถือจากคนอื่น ความน่าเชื่อถือก็สร้างขึ้นจากพฤติกรรมที่เป็นธรรมและเคารพค่านิยม ความนับถือและความน่าเชื่อถือสร้างความเชื่อมั่นในสังคมและทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่เข้มแข็ง

4. สร้างสังคมที่ดีและยั่งยืน สังคมที่มีความคิดและพฤติกรรมที่ยึดถือจริยธรรมมีโอกาที่จะเป็นสังคมที่เป็นสิ่งที่ดีและยั่งยืน จริยธรรมเป็นฐานหลักในการสร้างสังคมที่ไม่เน้นไปทางศรัทธาหรือควบคุมแต่เน้นไปทางความรู้สึกละและเป็นมนุษย์

5. ลดความขัดแย้งและความไม่เอื้ออาทร จริยธรรมช่วยลดความขัดแย้งและความไม่เอื้ออาทรในสังคม การเคารพความคิดและความรู้สึกของผู้อื่นช่วยให้เกิดกระบวนการส่งเสริมการแก้ไขข้อโต้แย้งและพหุปัญญาเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน

6. ส่งเสริมความเป็นอยู่ที่เหมาะสม จริยธรรมช่วยส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสมและเสริมสร้างคุณค่าในตนเองและความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มันช่วยสร้างสังคมที่อยู่อาศัยกันอย่างสุขสบายและอยู่ด้วยกันอย่างสามัคคี

7. สร้างผู้นำที่ดี จริยธรรมเป็นคุณลักษณะที่สำคัญในผู้นำ

จริยธรรมกับสังคมไทย

จริยธรรมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในสังคมไทย มันเป็นหัวข้อที่ถูกนำเสนอและถูกส่งเสริมในประเทศไทยในหลากหลายประเด็นและสถานการณ์ นี่คือบางประเด็นที่แสดงถึงความสำคัญของจริยธรรมในสังคมไทย

1. ความเคารพต่อผู้ที่มีอายุมากและผู้ที่มีตำแหน่งสูง ในสังคมไทย มีการนำจริยธรรมในรูปแบบของความเคารพและเกียรติต่อผู้ที่มีอายุมากและผู้ที่มีตำแหน่งสูง การให้เกียรติแก่พ่อแม่ประเทศชาติ พ่อแม่ครู และผู้ที่มีประสบการณ์ชีวิตมากก่อนเป็นต้นเป็นสิ่งที่ถูกนำเสนออย่างยิ่งในวัฒนธรรมไทย

2. ความเคารพต่อพระภูมิและพระบรมธาตุ ศาสนาและศิลปะแห่งประเทศไทยได้สร้างสรรค์พระภูมิและพระบรมธาตุที่มีความศักดิ์สิทธิ์ ความเคารพต่อพระภูมิและพระบรมธาตุเป็นสิ่งที่สำคัญและถูกฝังในพื้นที่ชีวิตและวัฒนธรรมของคนไทย

3. ความเคารพต่อครอบครัวและความเป็นอยู่ร่วมกัน ครอบครัวเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในวัฒนธรรมไทย การให้เกียรติแก่พ่อแม่และญาติใกล้ชิดเป็นสิ่งที่นับถืออย่างสูง ความเชื่อในความสำคัญของครอบครัวทำให้คนไทยมีความเอื้ออาทรและช่วยเหลือกันในช่วงเวลาที่เจ็บป่วยหรือเจ็บไข้

4. จริยธรรมในการทำธุรกิจและการเมือง การรับรู้ความถูกต้องและความยุติธรรมในการทำธุรกิจและการเมืองเป็นสิ่งที่สำคัญในสังคมไทย จริยธรรมช่วยสร้างสังคมที่มีความเท่าเทียมและไม่มีความเลวร้าย

5. ความเอื้ออาทรในการให้ความช่วยเหลือ ความเอื้ออาทรและการให้ความช่วยเหลือกันเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในสังคมไทย คนไทยมีนิสัยในการช่วยเหลือผู้อื่นที่อยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบาก และอาจมองหาวิธีในการช่วยเหลือต่อสู้กับภัยพิบัติและภัยความขัดแย้ง

สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความหลากหลายในทางวัฒนธรรมและพฤติกรรม จริยธรรมอาจมีรูปแบบและความหมายที่แตกต่างกันตามสถานการณ์และความเชื่อของแต่ละกลุ่มคน การเรียนรู้และเคารพความหลากหลายนี้เป็นสิ่งสำคัญในการเข้าใจและปรับตัวเพื่อสร้างสังคมที่เสถียรและร่วมกัน

หลักจริยธรรมกับการพัฒนาสังคม

จริยธรรมเป็นหลักและหลักการที่สำคัญในการกำหนดค่านิยมและมาตรฐานที่ดีในชีวิตมนุษย์ มีหลายด้านและประเภทตามเนื้อหาและขอบเขตของการใช้งาน นี่คือบางหลักการและด้านของจริยธรรมที่สำคัญ

1. ความซื่อสัตย์ การปฏิบัติตามความซื่อสัตย์และการพูดความจริงเป็นหลักเกี่ยวข้องกับความยุติธรรมในการกระทำ การเลือกพูดความจริงและส่งเสริมความไว้วางใจในสังคมและสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล

2. ความยุติธรรม การปฏิบัติตามหลักของความยุติธรรมในการตัดสินใจและการกระทำ เน้นความถูกต้องและความถูกใจ โดยไม่ต่อสู้หรือทำให้ร้ายผู้อื่น

3. ความเท่าเทียม การสัมผัสทุกคนในสังคมให้เท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับเพศ เชื้อชาติ ศาสนา หรือความสามารถ ไม่ควรมีการเลือกแยะหรือยั่วยุ

4. ความเอาใจใส่และกระตือรือร้น การพหุสิทธิและความรับผิดชอบในการดูแลกันและกันในสังคม การเอาใจใส่คนอื่น ๆ และสังคมที่เราอาศัยอยู่

5. ความเห็นอกเห็นใจต่อสิ่งแวดล้อม การเอาใจใส่และรับรู้ถึงสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ การพหุสิทธิในการรักษาสิ่งแวดล้อมให้เป็นสิริมงคล

6. ความเมตตา การแสดงความเมตตาและความเห็นอกเห็นใจต่อความทุกข์ทรมานและความเครียดของผู้อื่น รวมถึงการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ต้องการ

7. ความรับผิดชอบ การรับผิดชอบต่อตนเองและผลลัพธ์ของการกระทำของตนเอง การเข้าใจถึงผล
กระทำของตนเองและความรับผิดชอบต่อสังคม

8.การพหุสิทธิ การยอมรับและเคารพสิทธิและอิสระของคนอื่น ๆ และการไม่ละเมิดสิทธิพื้นฐานของ
มนุษย์

9. ความเมตตาในการสัมผัส การแสดงความเมตตาและความเห็นอกเห็นใจต่อความทุกข์ทรมานและ
ความเครียดของผู้อื่น รวมถึงการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ต้องการ

10. ความเคารพสิทธิและอิสระ การพหุสิทธิและอิสระของบุคคลและกลุ่มคนในสังคม การเคารพและ
ไม่ละเมิดสิทธิพื้นฐานของมนุษย์

หมายเหตุ ด้านและหลักการข้างต้นเป็นตัวอย่างเพียงส่วนหนึ่งของจริยธรรม มีด้านและข้อกำหนดอื่น
ๆ อีกมากมายที่มีความสำคัญในสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

ลักษณะของผู้มีจริยธรรมมีคุณลักษณะดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความเพียรพยายามประกอบความดี ละอายต่อการปฏิบัติชั่ว
2. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม และมีเมตตากรุณา
3. เป็นผู้ที่มีสติปัญญา รู้สึกตัวอยู่เสมอ ไม่ประมาท
4. เป็นผู้ใฝ่หาความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพ เพื่อความมั่นคง
5. เป็นผู้ที่มีรัฐสามารถอาศัยเป็นแกนหรือฐานให้กับสังคมสำหรับการพัฒนาใด ๆ ได้

แนวทางการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมที่กำหนดโดยรัฐบาล จากคุณสมบัติของผู้มีจริยธรรมดังกล่าว
แสดงถึงความเป็นคนมีคุณภาพมีภาวะความเป็นผู้นำ อันเป็นที่ต้องการขององค์กรและสังคมทุกระดับ รัฐบาล
ไทยได้เห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพของประชาชนในด้านจริยธรรมและคุณธรรมในสังคม จึงได้บรรจุ
ไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 12 โดยเน้นการพัฒนาจิตใจในลักษณะที่สอดคล้องและเหมาะสม
กับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน ซึ่งผลที่ปรากฏในปัจจุบันก็คือ มีการเผยแพร่ธรรมะทางสื่อต่าง ๆ
มากมาย วัดก็ได้เข้ามามีส่วนร่วมส่วนช่วยในการอบรมสั่งสอนด้วย จริยธรรมเป็นจริยสมบัติหน่วยงานต่าง ๆ ก็
ให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี คนไทยวัยหนุ่มสาวและเยาวชนได้ให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก จากที่เห็นได้จาก
สื่อและข่าวต่าง ๆ เนื่องจากจริยธรรมเป็นคุณสมบัติที่ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการวัดคุณภาพของคน ซึ่งม
ีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของประชากรทั้งประเทศ รัฐบาลจึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณธรรมและ
จริยธรรมไว้ดังนี้

1. พัฒนาจิตใจประชากรกลุ่มเป้าหมาย โดยให้ผู้นำแต่ละกลุ่มเป็นผู้บริหารเปลี่ยนแปลง
2. ให้สถาบันของสังคมและครอบครัวทำหน้าที่อันถูกต้องชอบธรรมของตนเอง
3. บรรจุการพัฒนาจิตใจในหลักสูตรการฝึกอบรมทุกหลักสูตร และให้ดำเนินการพัฒนาต่อเนื่องต่อไป

4. ให้มีการพัฒนาวิธีปลูกฝัง อบรม สั่งสอนศีลธรรม จริยธรรม ตามความเหมาะสมของกลุ่มเป้าหมาย ให้เป็นที่น่าสนใจ

5. สร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมของสังคมอัน ได้แก่ ศิลปะ วัฒนธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ถูกต้องดีงาม ตามหลักศีลธรรมและจริยธรรม

นอกจากการพัฒนาของรัฐบาล องค์กรควรได้ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรขององค์กรในวิธีเดียวกัน ในองค์กรอีกแห่งหนึ่ง เพื่อให้บุคลากรขององค์กรเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่พึงประสงค์ขององค์กรและ ประเทศชาติโดยแท้จริง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยวิธีดังกล่าวอาจเป็นส่วนหนึ่งสำหรับการพัฒนาองค์กร ที่สำคัญก็คือองค์กรควรให้มีการสร้างบรรยากาศหรือสภาวะแวดล้อมในการทำงานให้ดีขึ้น ดังเช่นไม่ให้คนมี งานทำมากเกินไป หรือน้อยเกินไป การพิจารณาความดีความชอบให้มีความยุติธรรม และส่งเสริมด้วยมนุษย สัมพันธ์ภายในองค์กรด้วย ซึ่งบรรยากาศที่ดีจะช่วยให้พัฒนาจิตใจ ในด้านสถาบันการศึกษาก็ควรได้มีการ บรรจุหลักคุณธรรมไว้ในหลักสูตร เพื่อเป็นการพัฒนาและให้การศึกษาแก่คนทั้งชาติ เพื่อการพัฒนาจิตใจของ คนในชาติให้มีคุณภาพ

จริยธรรม ในชีวิตประจำวัน

1. ขยัน ความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การทำงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ อดทนไม่ท้อถอยเมื่อพบ อุปสรรคความขยันต้องควบคู่กับการใช้ปัญญา แก้ปัญหาจนเกิดผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย
2. ประหยัด การรู้จักเก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ ผู้ ที่มีความประ หยัด คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตเรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน
3. ซื่อสัตย์ ประพฤติตรง ไม่เอินเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม มีความจริงใจ ปลอดจากความรู้สึกลำเอียงหรือ อคติ ผู้ที่มีความซื่อสัตย์ คือ ผู้ที่มีความประพฤติตรง ทั้งต่อหน้าที่ ต่อวิชาชีพ ตรงต่อเวลา
4. มีวินัยการยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และข้อปฏิบัติ ซึ่งมีทั้งวินัยในตนเองและวินัยต่อ สังคม ผู้ที่มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎระเบียบของสถานศึกษา
5. สุภาพ เรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ ผู้ที่มีความสุภาพ คือ ผู้ที่อ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ ไม่ก้าวร้าว
6. มีน้ำใจ ความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง แต่เห็นอกเห็นใจ เห็นคุณค่าใน เพื่อนมนุษย์ (จริยธรรมในชีวิตประจำวัน และความหมายของจริยธรรม <https://tuemaster.com>)

แนวคิด หลักการ ทฤษฎีทางคุณธรรมจริยธรรม

แนวคิด หลักการ ทฤษฎี รวมทั้งหลักคำสอนทางศาสนาต่าง ๆ มีอยู่มากมาย ผู้บริหารควรศึกษาน้อม นำมาพิจารณาเป็นแนวทางปฏิบัติตนและการดำเนินงาน หลักคำสอนที่จะนำมาพอเป็นตัวอย่างต่อไปนี้มีทั้ง จากคำสอนทางศาสนา หลักปรัชญา แนวคิดของนักปราชญ์ทั้งในอดีตกาล และแนวใหม่ทั้งของทางตะวันตก และตะวันออก รวมทั้งของไทยดังนี้

โสกราตีส (Socrates) กล่าวถึงคุณธรรมว่า คุณธรรมคือความรู้ (virtue is knowledge) การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับศีลธรรม จริยธรรม คือการแสวงหาคุณธรรม เพราะคุณธรรมคือความรู้ที่แท้จริง ถ้าบุคคลรู้และเข้าใจถึงธรรมชาติของความจริง ๆ จะไม่พลัดจากการประกอบความดีละเว้นความชั่ว คุณธรรมที่ทำให้คนเป็นมนุษย์มี 5 ประการ คือ 1) ปัญญา หรือความรู้ (wisdom) หมายถึง รู้ว่าอะไรดี อะไรไม่ดี 2) การปฏิบัติหน้าที่ทางศาสนา (duty) คือ การทำความดี การเคารพยกย่องสิ่งที่ควรเคารพ เช่นพระผู้เป็นเจ้า พระธรรม การปฏิบัติตามคำสอนของศาสนา 3) ความกล้าหาญ (courage) คือกล้าในสิ่งควรกล้าและกลัวในสิ่งควรกลัว 4) การควบคุมตนเอง (self control หรือ temperance) คือ การใช้ปัญญาควบคุมอารมณ์ ความรู้สึก 5) ยุติธรรม (justice) คือการปฏิบัติต่อผู้อื่น และต่อตนเองอย่างเหมาะสม ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

เพลโต (Plato) กล่าวว่า คุณธรรม คือ การปฏิบัติที่ดีตามหน้าที่ของวิญญาณ และคุณธรรมไม่สามารถเกิดขึ้นได้โดยบังเอิญ เพราะมนุษย์จะต้องรู้ว่าเขากำลังทำอะไร เพื่ออะไร และทำอย่างไร คุณธรรมจึงเกิดขึ้นจากความรู้ ไม่ใช่ความรู้ทฤษฎีแต่เป็นความรู้ที่มาจากการปฏิบัติจริง คุณธรรมตามแนวคิดของเพลโต มี 4 ประการ คือ

1. ปัญญาหรือความรู้ (wisdom) คือการหยั่งรู้ว่าอะไรถูก อะไรผิด อะไรดี อะไรไม่ดี อะไรควรประพฤติหรือไม่ควรประพฤติ
2. ประมาณ (temperance) คือ การรู้จักควบคุมตัวเองให้อยู่ในขอบเขตของจุดมุ่งหมายชีวิต มีความรับผิดชอบ รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง
3. กล้าหาญ (courage) คือ กล้าเสี่ยงต่อความยากลำบาก อันตราย เพื่ออุดมการณ์ของตนเอง หรือด้วยความมั่นใจว่าได้กระทำดีที่สุดแล้ว
4. ยุติธรรม (justice) คือการให้แก่ทุกคนอย่างเหมาะสม เช่น การให้แก่ตนเอง ครอบครัว มิตรสหาย ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา อย่างมีเหตุผลอันควร

อริสโตเติล (Aristotle) ได้นำคุณธรรมของเพลโต (Plato) มาอธิบายว่าคุณธรรม ได้แก่ การเดินสายกลางระหว่างความไม่พอดีกับความพอดี หรือคุณธรรมคือความพอดีพองาม ไม่เอียงสุดไปทางด้านใดด้านหนึ่ง เช่น ความกล้าหาญจะอยู่ระหว่างความบ้าบิ่นกับความขลาด ความสุภาพอยู่ระหว่างความซื่อายกับความไร้อย่างอาย และความเอื้อเฟื้ออยู่ระหว่างความฟุ่มเฟือยกับความตระหนี่ คุณธรรมจึงแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. คุณธรรมทางสติปัญญา เป็นเรื่องของความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เป็นส่วนหนึ่งของวิญญาณที่มีเหตุผล และหน้าที่ของวิญญาณคือการรู้และค้นหาความจริงนั่นเอง
2. คุณธรรมทางศีลธรรม เป็นส่วนหนึ่งของวิญญาณ อยู่ในรูปคำสอน ละมุ่มเพื่อความดีงาม คนมีคุณธรรมก็คือคนที่มีความพอดี ทำด้วยเจตนาดี มีเหตุผล เห็นแก่ส่วนรวม อริสโตเติลเสนอคุณธรรมพิเศษไว้ 4 ประการ คือ มิตรภาพ ประมาณ กล้าหาญ และยุติธรรม

มนุษย์ตามที่นักปราชญ์จำแนกไว้มีหลายประเภท โดยแบ่งตามคุณธรรมจริยธรรมที่มีอยู่ในจิตใจและการประพฤติปฏิบัติตน ดังนี้

1. วิญญูชน ได้แก่ มนุษย์ผู้รับผิดชอบตามปกติเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ด้วยปัญญา หลุดพ้นจากกิเลสมีความคิดระลึกริได้ตลอดเวลาทั้งก่อนทำ ก่อนพูดจัดบุคคลประเภทนี้เป็นอริยชนเป็นผู้ประเสริฐโดยแท้

2. ปัญญาชน ได้แก่ บุคคลได้ศึกษาวิชาการต่าง ๆ ทางคติโลก เช่น นักกฎหมาย นักรัฐศาสตร์ เป็นต้น แต่อาจมีความบกพร่องทางศีลธรรมคือไม่มีความอายแก่ใจในการทำชั่ว ไม่เกรงกลัวผลของความชั่วหรือเห็นผิดเป็นชอบ นิยมวัตถุมากกว่าการแสวงหาคุณธรรม

3. กัลยาณชน ได้แก่ บุคคลผู้มีคุณธรรมจริยธรรมดีงาม มีจิตใจดี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีเมตตากรุณา รู้บาปบุญคุณโทษ พวกนี้ไม่ค่อยคำนึงถึงวัตถุมากนัก แต่คำนึงถึงความดีทางด้านจิตใจ

4. กัลยาณปุถุชน ได้แก่ บุคคลธรรมดาเป็นผู้มากด้วยกิเลสตัณหาแต่ยังรู้ดีรู้ชั่ว รู้บาปบุญคุณโทษอยู่ เห็นคุณค่าทางวัตถุและจิตใจเท่า ๆ กัน มีความสำนึกและรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง

5. ปุถุชน ได้แก่ บุคคลผู้หนาด้วยกิเลสตัณหาติดอยู่ในความอยากความปรารถนาในรูป เสียง กลิ่นรส สัมผัส ยังมีอวิชชาครอบงำ ยึดมั่นในตัวตน ยึดถือเรา ถือเขา มีทิฐิมานะ

6. พาลชน ได้แก่ คนชั่วร้าย คนเกเร คนไร้สติปัญญาไม่มีเหตุผล ไม่รู้ดีไม่รู้ชั่ว ไม่รู้บุญรู้ผิด ชอบทะเลาะวิวาทรังแกผู้อื่น

7. อัมพาลชน ได้แก่ คนชั่วร้าย โง่เขลาเบาปัญญาชอบรังแกผู้อื่นทั้งต่อหน้าและลับหลัง รวมกลุ่มกันเป็นแก๊งค์ ชอบก่อความสร้างปัญหาให้สังคม

8. เปตชน ได้แก่ คนที่มีลักษณะคล้ายเปรตหรือคนไม่สมประกอบ อาศัยคนอื่นพอประทังชีวิตไปวันหนึ่ง ๆ ช่วยตัวเองไม่ได้ มีความทุกข์ ความเดือดร้อนอยู่เป็นนิจ ทั้งกายและใจ (บุญมี ปาละวงศ์ (2537 : 99-100))

คุณธรรมคือความพอดีพองาม ไม่เอียงสุดไปทางด้านใดด้านหนึ่งคุณธรรมว่า คุณธรรมคือความรู้ มีความสำนึกและรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองจริยธรรมเป็นคุณสมบัติที่ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการวัดคุณภาพของคน ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของประชากรทั้งประเทศ

สรุป

การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับศีลธรรม จริยธรรม คือการแสวงหาคุณธรรม เพราะคุณธรรมคือความรู้ที่แท้จริง ถ้าบุคคลรู้และเข้าใจถึงธรรมชาติของความจริง ๆ จะไม่พลาดจากการประกอบความดีละเว้นความชั่ว ความดีความชอบให้มีความยุติธรรม และส่งเสริมด้วยมนุษยสัมพันธ์ภายในองค์กรด้วย ซึ่งบรรยากาศที่ดีจะช่วยการพัฒนาจิตใจ เป็นการพัฒนาและให้การศึกษาแก่คนทั้งชาติ เพื่อการพัฒนาจิตใจของคนในชาติให้มีคุณภาพ หลักจริยธรรมว่า เป็นหลักแห่งความประพฤติที่ดีงามสำหรับทุกคนในสังคม ถ้าเป็นข้อประพฤติที่มีศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้องกับศีลธรรมมิได้อิงแต่หลักศาสนาแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงขนบธรรมเนียม ประเพณี

ที่ดีงามของสังคมจริยธรรมเป็นระบบการกระทำความดีตลอดจนกระบวนการเกิดและการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมจริยธรรมคือความประพฤติที่ถูกต้องดีงามทั้งกายและวาจา สมควรที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้ตนเองและคนในสังคมรอบข้างมีความสุข สงบ เยือกเย็น จริยธรรมเป็นเรื่องของการฝึกนิสัยที่ดี โดยกระทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย ผู้มีความประพฤติดีงามอย่างแท้จริงจะต้องเป็นผู้มีความรู้สึกในด้าน ดีอยู่ตลอดเวลา

องค์ความรู้ที่ได้รับ

คุณธรรมจริยธรรมเป็นภาพของจิตใจเป็นคุณสมบัติที่เสริมสร้างจิตใจให้ดีงาม ให้เป็นจิตใจที่สูงประณีต และประเสริฐคุณธรรม เป็นอุปนิสัยอันดีงามซึ่งสั่งสมอยู่ในดวงจิต อุปนิสัยอันนี้ได้มาจากการพยายามและความประพฤติติดต่อกันมาเป็นเวลานาน คุณธรรมเป็นคุณสมบัติที่ดีของจิตใจ ถ้าปลูกฝังเรื่องคุณธรรมได้จะเป็นพื้นฐานจรรยาบรรณ จริยธรรม เป็นธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรมหลักแห่งความประพฤติแนวทางการปฏิบัติ แนวทางของการประพฤติปฏิบัติจนให้เป็นคนดีเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและส่วนรวมจริยธรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาสังคม ที่จะนำความสุขสงบและความเจริญก้าวหน้ามาสู่สังคมนั้น ๆ เมื่อคนในสังคมมีจริยธรรม จิตใจก็ย่อมสูงส่งมีความสุขสะอาด และสว่างในจิตใจ จะทำงานใดก็ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน ไม่ก่อให้เกิดทุกข์แก่ตนเองและผู้อื่น เป็นบุคคลมีคุณค่ามีประโยชน์ และสร้างสรรค์คุณงามความดี อันเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองต่อไป

คุณธรรมจริยธรรมเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคน

เอกสารอ้างอิง

- กิริติ บุญเจือ. (2538). *จริยศาสตร์สำหรับผู้เริ่มเรียน*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2539). *ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญมี แท่นแก้ว. (2541). *จริยธรรมกับชีวิต*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โอเอส พรินต์เฮาส์.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2540). *พระพุทธศาสนากับการพัฒนาคนและสังคม*. กรุงเทพมหานคร: การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย.

พระเมธีวราภรณ์ (ประยูร ธมมจิตฺโต). (2534). *ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรม จริยศาสตร์และจริยศึกษา ความรู้คู่คุณธรรม*. ในรวมบทความเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระราชวรมนี (ป.อ. ปยุตฺโต). (2528). *พจนานุกรมฉบับประมวลธรรม*. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

วศิน อินทสระ. (2541). *พุทธจริยศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: ทองกาว.

จริยธรรมในชีวิตประจำวัน และความหมายของจริยธรรม. [ออนไลน์], แหล่งที่มา <https://tuemaster.com>.

[21 กรกฎาคม 2566].